

Admin. Law

Nov. 2010

Con. 5220-10.

( 3 Hours )

AM-5217

[ Total Marks : 100

- V.B. : (1) Attempt all questions.  
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer in one sentence :—

20

- What is the meaning of Welfarism ?
- State Dicey's three postulates of Rule of Rule.
- What is the Doctrine of 'ultra Vires' ?
- What is an 'Institutional decision' ?
- Define Delegated Legislation.
- State two functions of the Control Vigilance Commission
- Which are the sources of Administrative Law ?
- What is a quasi-judicial function ?
- What is official bias ?
- State the grounds for exclusion of principles of Natural justice

2. Write short notes (any four) of the following :—

20

- Sovereign and non-sovereign function.
- Right to Information Act
- A. K. Kraipak Vs. Union of India
- Functions of the Union Public Service Commission
- Droit Administratif
- Forms of Delegation.

3. Solve (any two) of the following :—

12

- A Regional Engineering College made admissions of candidates on basis of oral interview after a written test. The marks allocated for oral test were one-third of the total marks. This admission procedure was challenged by one candidate as arbitrary action.
  - Does allocation of one-third marks of the total marks for oral test violate any legal provision ? Explain.
  - Write the judgement in the above case.
- In one case, the petitioner was appointed as an honorary Paediatrician in a District Hospital through Selection Board. His appointment was suspended because of an interim stay granted by the Lokayukta on a complaint filed before him by one of the candidates for the post. The petitioner filed a writ petition under Article 226 challenging the Lokayukta's action.
  - Explain whether the Lokayukta has jurisdiction to review the appointment.
  - State on what grounds a Lokayukta can take action under the Maharashtra Lokayukta and Up-Lokayukta's Act, 1971.
- A firm 'ABC' was carrying on business of sale and distribution of lubricants since 18 years. The Indian Oil Corporation, a Government Company, who supplied materials to firm 'ABC', suddenly stopped the supply of materials. Firm 'ABC' filed a petition for writ of mandamus, but the High Court dismissed it. The Indian Oil Corporation argued that the dispute fell in the realm of contract and hence the petition is not maintainable. Firm 'ABC' has now approached the Supreme Court.
  - Is the Indian Oil Corporation subject to writ jurisdiction ? Explain.
  - Is a contractual activity or dispute subject to rule of law ? Explain with legal provisions.

[ TURN OVER

laws.

- Explain the importance of Ombudsman to protect citizens against abuse

Mha 1-10 74

Mha 1-10 75

Con. 5220-AM-5217-10.

2

Con. 52

३. सोर

4. Answer the following (any four) of the following :-

- Examine the nature and scope of Administrative Law, state the reasons for its growth in India.
- Discuss Montesquieu's theory of separation of powers.
- What is 'Audi Alteram Partem', explain the maxim with reference to leading case laws.
- Explain the judicial control over delegated legislation.
- Define Public Interest Litigation, discuss the role of Indian Supreme Court as a protector of rights through PIL.
- Define the term 'Civil Service' and explain the constitutional safeguards to the doctrine of pleasure.

(मराठी रूपांतर)

- सूचना - (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.  
 (२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. एका वाक्यात उत्तरे लिहा :-

- कल्याणकारी म्हणजे काय ?
- डायसीच्या 'रूल ऑफ लॉ' सिध्दान्तांचे तीन घटक सांगा.
- "अल्ट्रा व्हायर्स" चे तत्त्व काय आहे ?
- "संस्थेचा निर्णय" म्हणजे काय ?
- "प्रत्यायुक्त कायदे मंडळ" ची व्याख्या लिहा.
- केंद्रीय दक्षता आयोगाची दोन कार्ये लिहा.
- प्रशासकीय कायद्याचे उगमस्थान कोणते ?
- "प्रत्यायुक्त न्यायालयीन कार्य" (क्राजाय ज्युडीशियल फंक्शन) म्हणजे काय ?
- 'अधिकृत झोक' (ऑफीशीयल बायस) म्हणजे काय ?
- कोणकोणत्या परिस्थितीत नैसर्गिक न्यायतत्त्व वगळता येते ?

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

- सार्वभौम व असार्वभौम कार्य
- माहितीच्या अधिकाराचा कायदा
- अ. के. क्लेपक वि. युनियन ऑफ इंडिया
- केंद्रीय लोकसेवा आयोगाची कार्ये
- डॉईट अॅडमिनिस्ट्रेटीफ
- अधिकार विस्तृतीकरणाचे प्रकार.



Con. 5220-AM-5217-10.

3

१२

३ सोडवा (कोणतेही दोन) :-

- th (अ) एका विभागीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयात उमेदवारांना लेखी परीक्षेनंतर मुलाखत परीक्षा घेवून प्रवेश देण्यात आले. एकूण गुणांपैकी  $\frac{1}{3}$  गुण तोंडी परीक्षेसाठी देण्यात आले. या प्रवेश प्रक्रियेला एका उमेदवाराने मनमानी प्रवेश प्रक्रिया म्हणून आव्हान केले.
- se (१) एकूण गुणांपैकी तोंडी परीक्षेसाठी  $\frac{1}{3}$  गुणांची विभागणी करणे कुठल्या कायदेशीर प्रक्रियेचे उल्लंघन होवू शकते का ?
- sa (२) वरिल केसचे निर्णय लिहा.
- ine (ब) एका केसमध्ये, याचिकाकर्त्याची निवड समितीने सन्मानीत (ऑनररी) पदावर बालरोगचिकीत्सक म्हणून जिल्हा रुग्णालयात निवड केली. त्याच्या सदर निवडीबद्दल त्याच पदासाठी इच्छुक असणाऱ्या दुसऱ्या उमेदवाराने तक्रार केल्याने त्याच्या निवडीला लोकायुक्ताने तात्पुरती स्थगिती दिली. त्यामुळे लोकायुक्तांच्या या कारवाईबद्दल याचिकाकर्त्याने घटनेच्या कलम २२६ अंतर्गत याचिका दाखल केली.
- (१) लोकायुक्तांना सदर निवड संबंधीत कारवाई करण्याचा अधिकार आहे का ? स्पष्ट करा.
- (२) महाराष्ट्र लोकायुक्त व अप-लोकायुक्त कायदा, १९७९ अंतर्गत कोणत्या कारणांतर्गत लोकायुक्त कारवाई करू शकते ?
- (क) 'अबक' ही भागीदारी उद्योगसंस्था ही मागील १८ वर्षांपासून यंत्राच्या तेलाची विक्री व वितरणाचा व्यवसाय करते. 'भारतीय तेल महामंडळ' ही शासकीय कंपनी जी संबंधीत घटक 'अबक' उद्योगसंस्थेला पाठवत होती, अचानक या कंपनीने आपला पुरवठा थांबविला. 'अबक' भागीदारी उद्योग संस्थेने उच्च न्यायालयात सदर महामंडळ विरोधात 'महादेश' याचिका (रिफ ऑफ मॅडमस) दाखल केली. परंतु उच्च न्यायालयाने सदर याचिका फेटाळली. भारतीय तेल महामंडळाने असा युक्तीवाद केला होता की, सदर वाद हा राज्य करारांतर्गत येतो, म्हणून त्याविरोधी याचिका दाखल करता येणार नाही. म्हणून आता 'अबक' भागीदारी उद्योग संस्थेने सर्वोच्च न्यायालयात केस दाखल केलेली आहे.
- (१) भारतीय तेल महामंडळ याचिका क्षेत्रात येवू शकते का ?
- (२) करारात्मक कार्य किंवा वाद कायद्याच्या नियमांतर्गत (रुल ऑफ लॉ) येवू शकते का ? कायदेशीर तरतूद स्पष्ट करा.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :-

४८

- (अ) प्रशासकीय कायद्याच्या स्वरूप व व्याप्तीचे परिक्षण करा. भारतातील त्याच्या विकासाची कारणे द्या.
- (ब) मॉटेस्कुच्या 'सत्ता विभाजन' सिध्दांतावर चर्चा करा.
- (क) "ऑडी अलटरम पार्टम" म्हणजे काय ? सदर मॅक्सिम संबंधीत केस सकट स्पष्ट करा.
- (ड) प्रत्यायुक्त कायदेमंडळावरील न्यायालयीन नियंत्रण स्पष्ट करा.
- (इ) जनहित याचिकेची व्याख्या लिहा. जनहित याचिकेद्वारे अधिकारांच्या जोपासणाची भारतीय सर्वोच्च न्यायालयाची भूमिका स्पष्ट करा.
- (फ) "नागरी सेवेची" व्याख्या लिहा व डॉक्ट्रीन ऑफ प्लेझरची घटनात्मक तरतूदी स्पष्ट करा.